

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ചതുർഥസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോദ്യായഃ ॥

വിദൂര ഉവാച

ഭവേ ശീലവതാം ശ്രേഷ്ഠേ ദക്ഷോ ദുഹിത്യവത്സലഃ |
വിദ്വേഷമകരോക്തസ്മാദനാദൃത്യാത്മജാം സതീം || 1 ||

കസ്തം ചരാചരഗുരും നിർവൈരം ശാന്തവിഗ്രഹം |
ആത്മാരാമം കഥം ദ്വേഷി ജഗതോ ദൈവതം മഹത് || 2 ||

ഏതദാഖ്യാഹി മേ ബ്രഹ്മൻ ജാമാതുഃ ശ്വശൂരസ്യ ച |
വിദ്വേഷസ്തു യതഃ പ്രാണാംസ്തത്യജേ ദുസ്സജ്ഞൻ സതീ || 3 ||

മൈത്രേയ ഉവാച

പുരാ വിശ്വസുജാം സത്രേ സമേതാഃ പരമർഷയഃ |
തഥാമരഗണാഃ സർവേ സാനുഗാ മൂനയോഗ്നയഃ || 4 ||

തത്ര പ്രവിഷ്ടമൃഷയോ ദൃഷ്ട്വാർകചിവ രോചിഷാ |
ഭ്രാജമാനം വിതിമിരം കുർവന്തം തൻമഹത്സദഃ || 5 ||

ഉദതിഷ്ഠൻ സദസ്യാന്തേ സ്വധിഷ്ഠ്യഭ്യഃ സഹാഗയഃ |
ഋതേ വിരിഞ്ചം ശർവം ച തദ്ഭാസാജ്ജിഹ്വചേതസഃ || 6 ||

സദസസ്സതിഭിർദക്ഷോ ഭഗവാൻ സാധു സത്കൃതഃ |
അജം ലോകഗുരും നത്യാ നിഷസാദ തദാജ്ഞയാ || 7 ||

പ്രാങ്നിഷണ്ണം മൃഡം ദൃഷ്ട്വാ നാമൃഷ്യത്തദനാദൃതഃ |
ഉവാച വാമം ചക്ഷുർഭ്യാമഭിവീക്ഷ്യ ദഹന്നിവ || 8 ||

ശ്രൂയതാം ബ്രഹ്മർഷയോ മേ സഹദേവാഃ സഹാഗന്ധഃ |
സാധൂനാം ബ്രൂവതോ വൃത്തം നാജ്ഞാനാന ച മത്സരാത് || 9 ||

അയം തു ലോകപാലാനാം യശോഘ്ലോ നിരപത്രപഃ |
സദ്ഭിരാചരിതഃ പത്മാ യേന സ്തബ്ധേന ദൃഷിതഃ || 10 ||

ഏഷ മേ ശിഷ്യതാം പ്രാപ്തോ യന്മേ ദുഹിതുരഗ്രഹീത് |
പാണിം വിപ്രാഗ്നിമുഖതഃ സാവിത്ര്യാ ഇവ സാധുവത് || 11 ||

ഗൃഹീത്വാ മൃഗശാവാക്ഷ്യാഃ പാണിം മർകടലോചനഃ |
പ്രത്യുത്ഥാനാഭിവാദാർഹേ വാചാപ്യകൃത നോചിതം || 12 ||

ലുപ്തക്രിയായാശുചയേ മാനിനേ ഭിന്നസേതവേ |
അനിച്ഛന്നപ്യദാം ബാലാം ശൂദ്രായേവോശതീം ഗിരം || 13 ||

പ്രേതാവാസേഷു ഘോരേഷു പ്രേതൈർഭൂതഗണൈർവൃതഃ |
അടത്യുന്മത്തവന്നഗോ വ്യുപ്ലകേഷോ ഹസൻ രുദൻ || 14 ||

ചിതാദസുകൃതസ്താനഃ പ്രേതസ്രങ്നസ്ഥിഭൂഷണഃ |
ശിവാപദേശോ ഹൃശിവോ മത്തോ മത്തജനപ്രിയഃ |
പതിഃ പ്രമഥഭൂതാനാം തമോമാത്രാത്മകാത്മനാം || 15 ||

തസ്മാ ഉന്മാദനാമായ നഷ്ടശൗചായ ദുർഹൃദേ |
ദത്താ ബത മയാ സാധ്വീ ചോദിതേ പരമേഷ്വിനാ || 16 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
വിനിന്ദേവം സ ഗിരിശമപ്രതീപമവസ്ഥിതം |
ദക്ഷേദ്വിമാപ ഉപസ്സൃശ്യ ക്രുദ്ധഃ ശപ്തം പ്രചക്രമേ || 17 ||

അയം തു ദേവയജ്ഞ ഇന്ദ്രോപേന്ദ്രാദിഭിർഭവഃ |
സഹ ഭാഗം ന ലഭതാം ദേവൈർദേവഗണാധമഃ || 18 ||

നിഷിധ്യമാനഃ സ സദസ്യമുഖൈ -
ർദക്ഷോ ഗിരിത്രായ വിസുജ്യ ശാപം |
തസ്മാദിനിഷ്ഠ്യ വിവൃദ്ധമന്യു -
ർജഗാമ കൗരവ്യ നിജം നികേതനം || 19 ||

വിജ്ഞായ ശാപം ഗിരിശാനുഗാഗ്രണീഃ
നന്ദീശ്വരോ രോഷകഷായദൂഷിതഃ |
ദക്ഷായ ശാപം വിസസർജ ഭാരുണം
യേ ചാൻവമോദംസ്സദവാച്യതാം ദ്വിജാഃ || 20 ||

യ ഏതൻമർത്യമുദിശ്യ ഭഗവത്യപ്രതിഭ്രൂഹി |
ഭ്രൂഹ്യത്യജ്ഞഃ പൃഥഗ്യഷ്ടിസ്തത്ത്വതോ വിമുഖോ ഭവേത് || 21 ||

ഗൃഹേഷു കൂടധർമേഷു സക്തോ ഗ്രാമ്യസുഖേഷ്ഠയാ |
കർമ്മതന്ത്രം വിതനുതേ വേദവാദവിപന്നധീഃ || 22 ||

ബുദ്ധ്യാ പരാഭിധ്യായിൻയാ വിസ്മൃതാത്മഗതിഃ പശുഃ |
സ്ത്രീകാമഃ സോസ്ത്വതിതരാം ദക്ഷോ ബന്ധുബോഽപിരാത് || 23 ||

വിദ്യാബുദ്ധിരവിദ്യായാം കർമ്മയുഗ്മസൗ ജഡഃ |
സംസരന്ത്രിഹ യേ ചാമുമനു ശർവാവമാനിനം || 24 ||

ഗിരഃ ശ്രുതായാഃ പുഷ്പിൺയാ മധുഗന്ധേന ഭൂരിണാ |
മഥ്നാ ചോൻമമിതാത്മാനഃ സമ്മുഹ്യന്തു ഹരദിഷഃ || 25 ||

സർവദക്ഷാ ദ്വിജാ വൃന്തൈത്യ ധൃതവിദ്യാതപോവ്രതാഃ |
വിത്തദേഹേന്ദ്രിയാരാമാ യാചകാ വിചരന്ത്രിഹ || 26 ||

തസ്യൈവം ദദതഃ ശാപം ശ്രുത്വാ ദ്വിജകുലായ വൈ |
ഭൃഗുഃ പ്രത്യസുജ്ജ്വാപം ബ്രഹ്മദണ്ഡം ദുരത്യയം || 27 ||

ഭവവ്രതധരാ യേ ച യേ ച താൻ സമനുവ്രതാഃ |
പാഖണ്ഡിനസ്തേ ഭവന്തു സച്ഛാസ്ത്രപരിപന്മിനഃ || 28 ||

നഷ്ടശൗചാ മുഘധീയോ ജടാഭസ്മാസ്ഥിധാരിണഃ |
വിശന്തു ശിവദീക്ഷായാം യത്ര ദൈവം സുരാസവം || 29 ||

ബ്രഹ്മ ച ബ്രാഹ്മണാംശ്ചൈവ യദ്യുയം പരിനിന്ദഥ |
സേതും വിധാരണം പുംസാമതഃ പാഖണ്ഡമാശ്രിതാഃ || 30 ||

ഏഷ ഏവ ഹി ലോകാനാം ശിവഃ പന്മാഃ സനാതനഃ |
യം പൂർവേ ചാനുസന്തസ്ഥൂർയത്പ്രമാണം ജനാർദനഃ || 31 ||

തദ്ബ്രഹ്മ പരമം ശുദ്ധം സതാം വർത്ത സനാതനം |
വിഗർഹ്യ യാത പാഖണ്ഡം ദൈവം വോ യത്ര ഭൂതരാട് || 32 ||

മൈത്രേയ ഉവാച
തസ്യൈവം വദതഃ ശാപം ഭൃഗോഃ സ ഭഗവാൻ ഭവഃ |
നിശ്ചക്രാമ തതഃ കിഞ്ചിദ്വിമനാ ഇവ സാനുഗഃ || 33 ||

തേപി വിശ്വസുജഃ സത്രം സഹസ്രപരിവത്സരാൻ |
സംവിധായ മഹേഷ്വാസ യത്രേജ്യ ഋഷഭോ ഹരിഃ || 34 ||

ആപ്തത്യാവദ്യഥം യത്ര ഗംഗാ യമുനയാൻവിതാ |
വിരജേനാത്മനാ സർവേ സ്വം സ്വം ധാമ യയുസ്തതഃ || 35 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ചതുർഥസ്കന്ധേ ദക്ഷശാപോ നാമ ദ്വിതീയോദ്യായഃ ||